

Sygn. akt I Ca 79/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący Sędzia Katarzyna Powalska

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2023 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. P. (1)

przeciwko J. P. (2)

o alimenty

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 27 grudnia 2022 roku, sygn. akt III RC 50/20

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje adwokatowi P. Z. kwotę (...) (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, które nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Sieradzu.**

Sygn. akt I Ca 79/23

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 27 grudnia 2022 r. wydanym w sprawie III RC 50/20 z powództwa J. P. (1) przeciwko J. P. (2) o alimenty, oddalono powództwo (pkt 1. wyroku). Ponadto przyznano i polecono wypłatę z sum budżetowych Skarbu Państwa, pełnomocnikowi z urzędu ustanowionemu dla powoda wynagrodzenie (pkt 2. wyroku) oraz przyznano wynagrodzenie kuratorowi ustalonymu dla pozwanej nieznanej z miejsca pobytu (pkt 3. wyroku).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

Powód ma 63 lata; jest ojcem pozwanej. Powód w Systemie (...) -SAD funkcjonuje jako osoba mająca miejsce zamieszkania we Francji. Powód był mężem matki pozwanej. Dnia 31 marca 1995 rodzice pozwanej rozwiedli się - rozwód miał miejsce we Francji. J. P. (1) był zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych dla syna i jego rodzeństwa; tego obowiązku nie realizował. Nie płacił też alimentów dla przyrodniej siostry pozwanej, J. P. (3), nazwisko rodowe P.. Stosunek powoda do jego dzieci, w czasie gdy nie były one w stanie samodzielnie się utrzymać ujawniony został z Sądowi Rejonowemu w sprawie III RC 12/20. W tamtej sprawie wykazane zostało, że 12 sierpnia 2011 powód dokonał

darowizny na rzecz małoletniej wtedy córki J. N.. Jej wartość określona została na 5000,00 złotych. W imieniu córki darowiznę przyjął sam powód. Darowizna została dokonana wyłącznie z powodu swoistej ucieczki powoda przed wierzycielami. Powód natomiast nie zabezpieczył dziecku środków na koszty związane z utrzymaniem nieruchomości, przez co powstały zaległości podatkowe.

Kiedy to dziecko było osobą małoletnią powód w ogóle nie brał udziału w jego wychowaniu i pieczy nad nim. Brak troski o zaspokajanie potrzeb emocjonalnych i bytowych cechował powoda wobec wszystkich dzieci, w tym pozwanej w tej sprawie J. P. (2).

Powód prowadził i prowadzi lekki, beztroski tryb życia. Nie wykazuje, a być może ukrywa źródła utrzymania. Priorytetem dla niego jest realizacja swoich pasji. Jest aktywny w różnego rodzaju portalach społecznościowych. Ma swój kanał w portalu YouTube. Dużo podróżuje poza granice Polski. Przedstawia się także jako organizator podróży turystycznych. Dysponuje różnymi pojazdami. J. P. (1) jest formalnie osobą bezrobotną. Posiada szereg zawodów i umiejętności. Jest malarzem, ślusarzem, kierowcą posiadającym uprawnienia do kierowania wszystkimi pojazdami, artystą rzeźbiarzem. W szczególności może wykonywać zawód kierowcy. Oprócz podróży czas poświęca na realizację swoistych eventów (np. znane sądowni z urzędu wnioski o założenie ksiąg wieczystych na działki gruntu na Księżycu, również planetach Układu Słonecznego, podróże z I.). Szereg podróży odbył nawet w czasie trwania tego postępowania. W tamtym roku wyjechał do Ukrainy, Francji, Hiszpanii. Francję uznaje za kraj swojego zamieszkania. Brał też udział w medialnych wydarzeniach np. rozpoczęcie zimowych kąpiel w rzece W.; manifestacje rolników w W.. Powód i pozwana nie mają ze sobą żadnych relacji.

Sąd Rejonowy rozpoznając niniejszą sprawę doszedł do przekonania, że ustalony stan faktyczny nie daje podstaw do przyjęcia, że zostały spełnione przesłanki zasądzenia alimentów od córki na rzecz J. P. (1). W ocenie Sądu ani nie znajduje się on w niedostatku, ani nie jest osobą niezaradną – niemogącą pracować, ani też nieznanym jest stan i możliwości zarobkowych zobowiązanej córki. Sąd I instancji zwrócił nadto uwagę na beztroski tryb życia powoda, który przez lata nie partycypował w wychowaniu syna, od którego domaga się obecnie świadczenia alimentacyjnego.

Apelację od tego orzeczenia wywiódł pełnomocnik powoda, zaskarżając je w zakresie punktu 1. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

a) naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i dokonanie jego oceny w sposób dowolny, a nie swobodny – co w szczególności odnosi się do dowodu z zeznań powoda złożonych w toku postępowania w sprawie III 12/20 oraz w sprawie III RC 49/20, dowodu z dokumentów w postaci legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz zaświadczenia o statusie osoby niepełnosprawnej z Powiatowego Urzędu Pracy w S. – a w rezultacie wadliwe ustalenie stanu faktycznego w sprawie i błędne uznanie, że:

i. powód nie pozostaje w niedostatku i we własnym zakresie zdolny jest do zaspokajania swoich uzasadnionych potrzeb, jako że posiada liczne zawody oraz umiejętności, a brak zatrudnienia wynikać ma jedynie z ułomności charakteru powoda, podczas gdy w rzeczywistości powód pozostaje w niedostatku – nie posiada realnego majątku, jest osobą niepełnosprawną, od dłuższego czasu bezrobotną, bezskutecznie poszukującą zatrudnienia;

ii. powód zachowywał się nagannie wobec pozwanego, gdy był małoletni – nie wykazywał troski o zaspokajanie jego potrzeb emocjonalnych i bytowych (nie płacił alimentów na syna), podczas gdy z zeznań złożonych w sprawie III RC 12/20 wynika, że matka pozwanego pozbawiła powoda kontaktu z dziećmi oraz że powód nie mógł uiszczać wówczas alimentów na dzieci z powodu braku przychodów, utraty firmy budowlanej na rzecz syna, trudnej sytuacji osobistej i majątkowej, która uniemożliwiała mu zaspokajanie również własnych podstawowych potrzeb życiowych;

b) art. 235² pkt 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 235² § 2 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że wniosek strony powodowej o zwrócenie się do Ministerstwa Ekonomii i Finansów Republiki Francuskiej lub innego właściwego organu francuskiej administracji skarbowej, o przekazanie deklaracji PIT pozwanego za rok 2021 lub innego analogicznego zeznania dla podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2021 był nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy z uwagi na

stwierdzenie innych okoliczności uzasadniających oddalenie powództwa; w konsekwencji Sąd I instancji pominął wnioski dowodowe powoda, podczas gdy rzeczony dowód służył wykazaniu zdolności majątkowych lub zarobkowych pozwanego do świadczeń alimentacyjnych – a więc przesłanki materialnoprawnej dochodzonego roszczenia – zaś prawidłowa ocena materiału dowodowego nie potwierdza istnienia okoliczności przemawiających za oddaleniem powództwa w sprawie

2) w konsekwencji wadliwego ustalenia stanu faktycznego – naruszenie prawa materialnego, tj. art. 128 w zw. z art. 135 § 1 k.r.o. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy w sprawie ziściły się przesłanki nałożenia na pozwanego obowiązku dostarczania środków utrzymania powodowi pozostającemu w niedostatku.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, jak również o przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest całkowicie bezzasadna.

Wbrew zarzutom zawartym w apelacji powoda, a dotyczącym naruszenia prawa procesowego – art. 233 § 1 k.p.c., należy stwierdzić, że Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a na jego podstawie poczynił adekwatne do treści materiału dowodowego ustalenia faktyczne. Ustalenia te Sąd Odwoławczy przyjmuje za własne w myśl art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c., nie znajdując potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania. Sąd Okręgowy podziela również ocenę prawną wyrażoną przez Sąd Rejonowy na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego.

Zarzuty strony skarżącej sprowadzają się do zakwestionowania nieznajdowania się powoda w niedostatku, niewykazania sytuacji majątkowej pozwanego oraz zachowania powoda względem pozwanego w dotychczasowych ich relacjach. W ocenie Sądu żaden z powyższych zarzutów nie jest jednak uzasadniony. Zauważyć należy, że zła sytuacja materialna powoda ma co najwyżej charakter pozorny, a ściślej: niewymuszony. Powód ma 63 lata, formalnie posiada schorzenia uzasadniające zakwalifikowanie go jako osoby z niepełnosprawnością. Nie da się jednak nie dostrzec, że J. P. (1) jest osobą bardzo aktywną. Aktywność ta przejawia się w jego licznych, egzotycznych podróżach, nietypowych zainteresowaniach oraz ponadprzeciętnej aktywności w sieci, gdzie dokumentuje swoje życie codzienne. Nie jest on wprawdzie osobą zamożną i rzeczywiście – jak sam zauważa – korzysta ze świadczeń pomocy społecznej w Polsce i Francji oraz publicznych jadłodajni w różnych miejscach świata. Rzecz jednak w tym, że brak jest podstaw do przyjęcia, że powód czyni jakiegokolwiek starania mające na celu zmianę takiego stanu rzeczy. Zauważyć należy, że powód jest osobą bardzo wszechstronną, posiadającą liczne umiejętności, w tym uprawnienia kierowcy, a także władającą językami. Sam fakt licznych podróży zagranicznych (odbywanych, jak sam wskazuje powód – bez wydawania na to praktycznie żadnych pieniędzy) świadczy raczej o ponadprzeciętnej zaradności pozwanego, a nie o jego bezradności. W ocenie Sądu, gdyby powód zechciał zmienić swój tryb życia, mógłby to z łatwością uczynić. Sąd II instancji podziela przy tym rozważania Sądu Rejonowego, że taki tryb życia najwyraźniej odpowiada powodowi. Tak długo zresztą, jak powód nie dopuszcza się łamania prawa, wybrany przez niego sposób życia jest akceptowalny. Niemniej, nie uzasadnia to samo w sobie żądania, aby ktokolwiek inny (tutaj: pozwany syn) miał finansować taki tryb jego funkcjonowania. W sytuacji, w której powód od lat nie podejmuje żadnej, regularnej pracy zarobkowej, nieuzasadnionym byłoby przerzucenie ciężaru jego utrzymania na pozwanego. Co więcej, powód przez lata nie interesował się pozwanym, nie uczestniczył w jego wychowaniu. Samo żądanie alimentacyjne uzasadniał zresztą jedynie faktem, że jest biologicznym ojcem więc ma z tego powodu określone prawa – syn powinien go utrzymywać. Takie żądanie nie wytrzymuje również próby akceptowalności przez pryzmat zasad współżycia społecznego, które powód wielokrotnie, cynicznie narusza. Powód, gdy był do tego zobowiązany, nie płacił alimentów na syna, ani na swoje pozostałe dzieci. Okoliczności tej nie może uzasadniać faktem, że matka dzieci miała utrudniać mu kontakt z nimi. Skoro bowiem – jak sam wskazuje – w związku z ojcostwem przysługują mu określone prawa, to tym samym obarczają go określone obowiązki, których uparczywie nie realizował. Powód nie wykazał możliwości zarobkowych pozwanego, co nie może wywoływać

zdziwienia z tej przyczyny, że od lat nie interesował się synem. Stawiał się raczej w roli ofiary systemu lub matki dziecka, uniemożliwiających mu wychowywanie córki.

Reasumując, Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego odnośnie funkcjonowania powoda – cynicznego, objawiającego się chęcią znalezienia źródła finansowania swojego dziwaczego sposobu życia w osobie syna, z którym nie łączy go żadna relacja. Sąd nie może jednakże pozwolić na tak instrumentalne wykorzystanie przez powoda przepisów regulujących obowiązki alimentacyjne zstępnych wobec wstępnych. Powód nie czyni żadnych starań do zmiany swojego życia, nie pracuje (choć czynił to z powodzeniem chociażby wykonując karę polegającą na nieodpłatnych pracach społecznych) oraz próbuje wyeksponować swoje formalne inwalidztwo, które nie przeszkadza mu jednak bardzo aktywnie funkcjonować.

Skarżący zarazem nie przytoczył w apelacji żadnych zarzutów, które uzasadniałyby modyfikację wyroku Sądu I instancji w jakimkolwiek zakresie. Z tych względów, w punkcie 1. wyroku Sąd oddalił apelację jako całkowicie bezzasadną, na podstawie art. 385 k.p.c.

W punkcie 2. wyroku przyznano profesjonalnemu pełnomocnikowi ustanowionego dla powoda z urzędu wynagrodzenie, którego wysokość ustalono w oparciu o § 8 pkt 5 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, podwyższając zarazem wysokość tego wynagrodzenia o równowartość należnego podatku od towarów i usług – w myśl § 4 ust. 3 tegoż rozporządzenia.